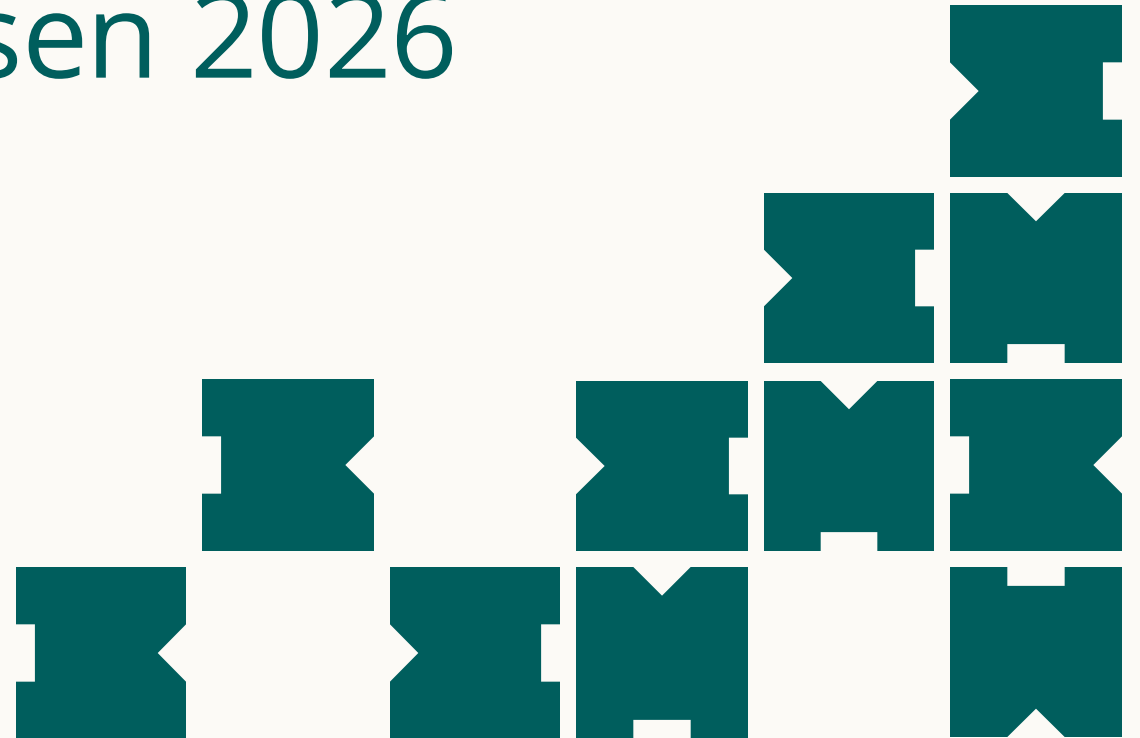

Reindriftskonferansen 2026

SNO og vår rolle

Ole Morten Sand, 4. juni 26, Stjørdal

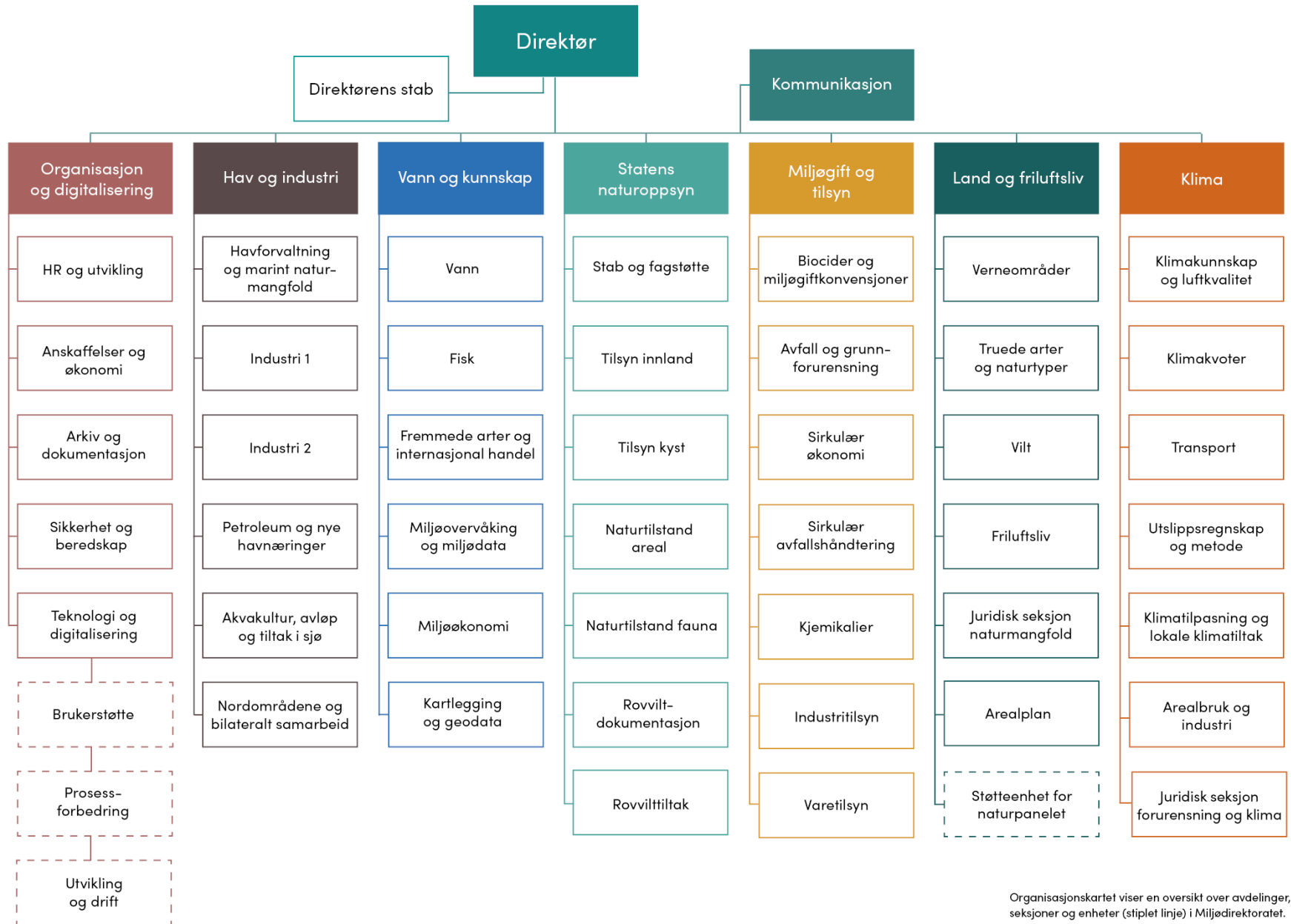
Ca. 100 naturoppsynsstillinger

>130 RVK fast ansatt på tilkalling

Ca. 20 i SNO sentralt

Lokasjoner Statens naturoppsyn

Organisasjonskartet viser en oversikt over avdelinger, seksjoner og enheter (stiplet linje) i Miljødirektoratet.

Trondheim

Hele landet

Hele landet

Hele landet

Hele landet

Hele landet

Hele landet

Store verneområder
Merkevaren
Tilrettelegging
Motorferdsel

Fjelltjenesten
Finnmarkseiendommen

Små verneområder
Skjøtsel
Naturrestaurering
Kulturminner
Fremmede arter (flora)
Bevaringsmål
Fjellstyrene

Lakseoppsyn
Små verneområder
All båtdrift
Kystvakta
Fiskeridirektoratet

Rovfugl
Fjellrev
Fremmede arter –
fauna, mink
Villrein

Bestands-
overvåking
Skade-
dokumentasjon
Rovviltkontakter

Fellingsoppdrag
Bistand skadefellings-
lag
Rovvilt nært
bebyggelse
Tilsyn og kontroll –
kvotejakt, lisensfelling
og skadefelling
Kursing av jegere/
skadefellingslag

Ot. Prop nr 30

- Formålet med oppsynet er å ivareta nasjonale miljøverdier. En viktig del av dette arbeidet vil være å forebygge og avdekke miljøkriminalitet, utføre registrerings- og dokumentasjonsarbeid samt løse skjøtsels- og driftsoppgaver

Lov om statlig naturoppsyn (naturoppsynsloven)

Dato	LOV-1996-06-21-38
Departement	Klima- og miljødepartementet
Sist endret	LOV-2021-06-18-127 fra 01.07.2021
Ikrafttredelse	21.06.1996
Rettet	01.04.2022 (tegnsetting i lister tilpasset universell utforming)
Korttittel	Naturoppsynsloven

Lovens tittel endret ved lov 14 juni 2013 nr. 49 (korttittel tilføyd).

§ 1. Lovens formål og stedlige virkeområde

For å ivareta nasjonale miljøverdier og forebygge miljøkriminalitet kan Kongen opprette et naturoppsyn.

Oppsynets stedlige virkeområde er sammenfallende med det stedlige virkeområde til lovene nevnt i § 2 første ledd.

§ 2. Oppsynets oppgaver

Oppsynet skal føre kontroll med at bestemmelsene gitt i eller i medhold av

1. lov 28. juni 1957 nr. 16 om friluftslivet,
2. lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), og eldre vernevedtak som nevnt i naturmangfoldloven § 77,
3. lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag,
4. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner,
5. lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet,
6. lov 15. mai 1992 nr. 47 om laksefisk og innlandsfisk m.v.,
7. lov 5. juni 2009 nr. 35 om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven), og
8. lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 40

blir overholdt. Det samme gjelder lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall, så langt departementet bestemmer.

Departementet kan gi forskrift om at oppsynet skal føre kontroll med overholdelsen av bestemmelser gitt i medhold av plan- og bygningsloven så langt disse er gitt for å gjennomføre naturmangfoldloven kapittel VI (utvalgte naturtyper).

Oppsynet kan drive veiledning og informasjon, samtidig som det kan drive skjøtsel, registrering og dokumentasjon.

Departementet kan pålegge oppsynet andre oppgaver.

På Finnmarkseiendommens grunn skal oppsynet føre den ytterligere kontroll som departementet og Finnmarkseiendommen avtaler.

0 Endret ved lover 17 juni 2005 nr. 85 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 12 mai 2006 nr. 509), 19 juni 2009 nr. 100 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 19 juni 2009 nr. 704), 5 juni 2009 nr. 35 (ikr. 1 sep 2009 iflg. res. 5 juni 2009 nr. 618), 17 sep 2010 nr. 57, 14 juni 2013 nr. 49.

§ 3. Oppsynets fullmakter

Oppsynet har rett til å ferdes med bruk av motorkjøretøy, båt eller luftfartøy når dette er nødvendig for utføring av oppsynets oppgaver. Motorferdsel skal skje så skånsomt og begrenset som forholdene tillater.

Statens naturoppsyn

«For å ivareta nasjonale miljøverdier og forebygge miljøkriminalitet...»

«Oppsynet skal føre kontroll med at bestemmelsene gitt i eller i medhold av...
...blir overholdt»

«Oppsynet kan drive veiledning og informasjon, samtidig som det kan drive skjøtsel, registrering og dokumentasjon»

«Departementet kan pålegge oppsynet andre oppgaver»

§ 3. Oppsynets fullmakter

Oppsynet har rett til å ferdes med bruk av motorkjøretøy, båt eller luftfartøy når dette er nødvendig for utføring av oppsynets oppgaver. Motorferdsel skal skje så skånsomt og begrenset som forholdene tillater.

Når det er nødvendig for å føre kontroll med at reglene angitt i [§ 2](#) første og annet ledd blir overholdt og det ikke etter sakens art og forholdene ellers vil være et uforholdsmessig inngrep, kan oppsynet

- a. stanse personer, kjøretøy og fartøy
- b. kreve fremlagt tillatelser, dispensasjoner mv. som er påkrevet etter de lover oppsynet fører tilsyn med og som er pliktig å medbringe
- c. kreve opplysninger om navn, fødselsdato, registrert adresse og nåværende bosted samt kreve opplysninger av betydning for om reglene i [§ 2](#) første og annet ledd er overholdt, såfremt opplysningene ikke er underlagt lovbestemt taushetsplikt
- d. kreve adgang til private veier, og ved mistanke om overtredelse av regler nevnt i [§ 2](#) første og annet ledd kreve adgang til innmark, med unntak av hustomt og gårdsplass
- e. gjennomføre lyd- og bildeopptak og andre dokumentasjonstiltak som er tilsvarende lite inngripende
- f. bortvise personer eller pålegge fjerning av kjøretøy, fartøy og gjenstander for å stanse pågående ulovlig adferd i strid med bestemmelsene nevnt i [§ 2](#) første og annet ledd.

Første og annet ledd innskrenker ikke de fullmakter som følger av lovene nevnt i [§ 2](#) første og annet ledd.

Når oppsynet fører kontroll med at reglene nevnt i [§ 2](#) første og annet ledd blir overholdt, plikter den som blir kontrollert å etterkomme pålegg gitt i medhold av [§ 3](#) annet ledd.

Med bøter eller fengsel inntil 3 måneder straffes den som ved kontroll forsettlig eller uaktsomt unnlater å etterkomme pålegg gitt i medhold av annet ledd bokstav a til d og f.

Årlige føringer

- Føringene for hvilke oppgaver som skal prioriteres det enkelte år blir gitt i statsbudsjettet, departementets tildelingsbrev til Miljødirektoratet og disponeringsskrivet fra direktoratets ledelse til SNO.
- Innenfor disse rammene og med disse plansignalene legger ledelsen i SNO føringer for hvilke prioriteringer den enkelte ansatte i lokalt SNO skal ta.

En smakebit på hva vi jobber
med

Løpende tiltak for å fremme/ivareta en kulturbeetinget naturtype

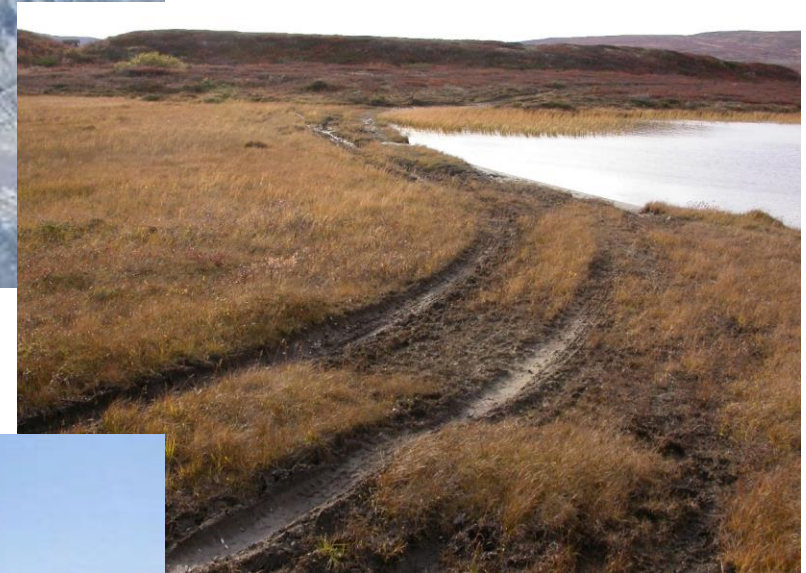

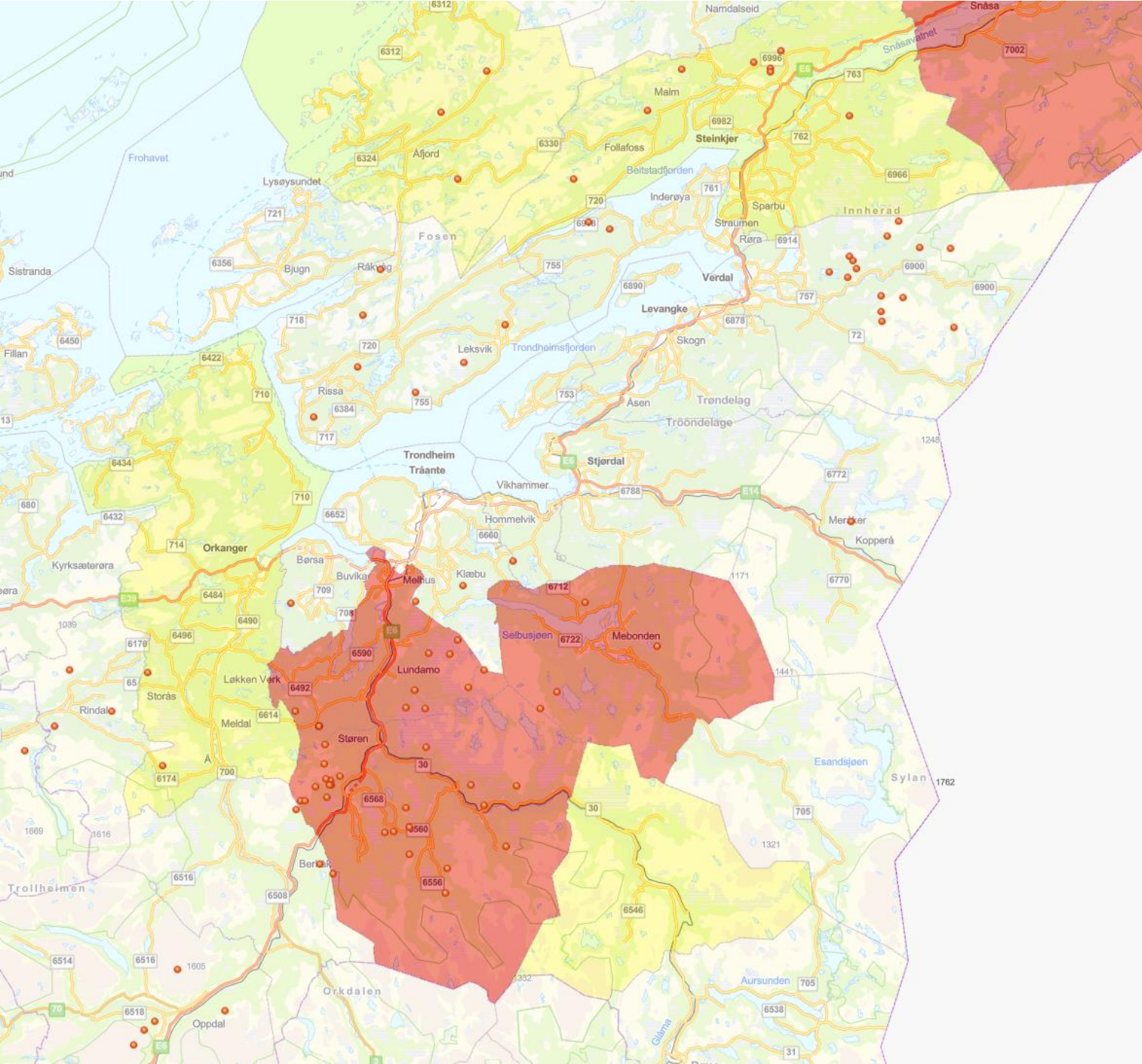
Tilrettelegging

- Årlig kurs i tilrettelegging for SNO-L, forvaltere og andre interesserte
- Digital veileder lansert 2022

Motorferdtsel

Motorferdsel

Lakseoppsyn

- Fortsatt et landsdekkende lakseoppsyn
- Risikobasert oppsyn
- Økt fokus på stengte vassdrag
- Aksjoner mot drivgarnfiske
- Overtredelsesgebyr som sanksjon ved mindre alvorlige saker
- Pukkellaksår...

Hvilken skade gjør ulovlig fiske?

- Fiske på blanda bestander
- Hensynet til sårbare og trua bestander
- Internasjonalt ansvar –Nasjonale forpliktelser
- Håndhevelse av gjeldende lovverk - allmennpreventive hensyn/holdninger

Rovviltarbeidet i Statens naturoppsyn

Fremmede arter

Fauna

- kontroll, overvåking, tiltak
- regionale fagansvar

Takk for oppmerksomheten!

